

پاسخ به یک سؤال مذهبی
برخی از خوانندگان گرامی سوال می کنند که:
آیا در جهان بالا موجود زنده‌ای وجود دارد؟
یا اینکه حیات و زندگی مخصوص کره زمین است؟
و به فرض مساعد بودن محیط کرات بالا برای
زیست، آیا موجودات زنده عاقلی در آنجا هست
که بسان مادرای تمدن باشند و با اینکه تمدن فقط
در کره زمین است و در هر حال نظر اسلام و داشمندان
اسلامی در این زمینه چیست؟

پاسخ :

و سعی و عظمت جهان آفرینش به قدری است
که همه داشمندان در برابر آن، انگشت حریر
بدندان دارند و با اینکه از بزرگی وسعت و تعداد
کهکشانها و ستارگان و کرات، اطلاعات دقیقی در
دست نیست، ولی تنها در کهکشان ما (۱)
۱۵۰/۰۰۰ میلیون ستاره ثابت شمرده شده که در
میان آنها تعداد قابل توجهی شیوه خورشیدما است.
بنابراین با در نظر گرفتن عظمت عالم آفرینش بسیار
بعید به نظر می رسد که حیات و زیست مخصوص کره
ما باشد؛ و کرات دیگر از موجود زنده و با زنده
عقل، بسان انسان، بی بهره باشند.

هر چند به عبده داشمندان نجومی احتمال وجود
حیات در دیگر سیارات محدود منظومه شمسی بسیار

آیاد رکرات

دیگر

تمدن

و

اسکنازی

وجود دارد؟!

(۱) کهکشان ما که در زبان عربی به آن « مجره » و در زبان توده مردم به آن راه مکه و با راه شیری
می گویند؛ یکی از هزاران کهکشان است که در عالم هستی وجود دارد و منظومه شمسی ماجزء ناچیزی از
کهکشان است.

در کتاب «مادر جهان تنها نیستیم» مسلم می دانند که در خارج کره زمین هم تمدنی وجود دارد حتی تمدن های عالی تراز تمدن زمین؛ این دانشمندان اظهار می دارند که هیچ دلیل ندارد ما معتقد باشیم که تنها کوکب مسکون نمایی؛ وضع خاص و انحصاری داشته باشد؛ بلکه به احتمال قوی، هزاران منظومه شمسی همانند منظومه شمسی ما در این کهکشان موجود است.

دو دانشمند نخست می گویند که کهکشان ماممکن است دست کم هزار میلیون سیاره قابل ذیست داشته باشد، و نزدیکترین و مستعدترین ستاره «اپسیلون» است و از میان هزاران هزار سیاره در چند تا ممکن است زندگی وجود داشته باشد و چند تا از آنها ممکن است دارای تمدن «صنعتی پیش رفته» باشند؛ حتی طبق گزارش رصد خانه نجوم فیزیکی «بوراگان» شوروی «از فضاعلامات رادیوئی پخش می شود که گوئی مردم متمن از جهان دیگر، بر آن باشند که توجه مردم کرات دیگر را به خود جلب کنند» (۱)

علم و دانش تا این نقطه پیش رفته و در سراسر جهان دانشمندان به کاوش های علمی خود ادامه می دهند، تا پرده از چهره حقیقت بردارند.

* * *

نظر اسلام در این باره بسیار روشن است و قرآن و احادیث اسلامی از چهارده فرن پیش موضوع را برای ما حل کرده اند؛ ولی اجازه بفرمائید که پیش

ضعیف است زیرا عطارد وزهره بسیار سوزان و خفه کننده و مریخ سرد؛ مشتری و زحل در «امونیک» و «متان» غوطه ورند.

ولی این نوع داوریها درباره کرات منظومه ما نیز چندان منطقی نیست زیرا اگر ما خود را در یکی از این سیارات قرار دهیم درباره زمین چه می گوییم؟ لابد یک منجم مریخی می گوید: زمین ما از گاز کشته اکسیژن احاطه شده است و او که نمی تواند بفهمد چگونه ساختمان بدن ما با این اکسیژن سازگاری دارد؛ امکان حیات را در زمین غیرقابل تصویر نگرمی کند!

اگر ما هواره هایی هم از مریخ به سوی زمین فرستاده شود (مانند ما هواره های زمین) که در فاصله ۳۰۰ کیلومتری زمین، عکس برداری کنند باز هیچ گونه آثار حیات در عکس ها نمایان نخواهد بودا اذاین نظر هیچ بعید نیست که داوریهای بعضی از دانشمندان درباره مساعد نبودن شرائط سیارات منظومه ما برای حیات، بسان داوری منجم مریخی باشد که از دور؛ زمین را برای حیات مساعد نمی بینند؛ زیرا ما از خصوصیات شرائط حیات و خصوصیات ساختمان موجودات زنده آنها (البته به فرض وجود) اطلاع نداریم که آیا می توانند با آن شرائط در آنجا زندگی کنند یا نه.

دهر حال بسیاری از دانشمندان مانند «ساسکان» دانشمند آمریکائی و «شکلو وسکی» عضو برجسته فرهنگستان شوروی و همچنین «والتر موسیوان»

(۱) در تنظیم این قسمت از کتاب «دانستیهای جهان علم» نگارش آقای احمد راد ص ۲۲۷-۲۲۹

استفاده شده است

آسمانی ، تصریح می کند بلکه در برخی از آیات به روشنی تصریح می کند که در آسمانها موجودات زنده و عاقلی هستند که بسان بشرخاکی تکلیف و وظیفه دارند ، و در روز باز پسین مانند بشر محشور خواهند شد آنجا که می فرماید : **إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْتَ حَمَانٌ عَبْدًا** . : «آنچه در آسمانها و زمین از موجودات (زنده و عاقل) (۱) وجود دارد همگی به صورت بندۀ فرمانبر ، در پیشگاه خداوند حاضر می شوند» .

لَقَدْ أَخْصَيْتَهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

از همه بدقت آمار گرفته و شمرده است

وَكُلُّهُمْ آتَيْتَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرِدًا

(سوره مریم آیه های ۹۳-۹۵)

همه آنان (آنها که در آسمان و زمین قراردادند) روز رستاخیز به تهائی مشهور می گردند .

این آیات سه گانه می رسانند که در آسمانها موجودات زنده و عاقل که دارای تکلیف و رستاخیزند ، وجود دارند و چگونگی حشر آنان ، بسان بشر در روز قیامت به صورت تهائی انجام خواهد گرفت .

از میان روایات تنها به نقل یک روایت و ترجمه آن اکتفا می کیم .

امیر مومنان درباره ستارگان چنین می فرماید : **إِنَّ هَذِهِ النُّجُومُ الَّتِي فِي السَّمَاءِ مَدَائِنُ مُمْثَلٍ الْمَدَائِنِ الَّتِي فِي الْأَرْضِ مُنْبُوْطَةٌ كُلُّ مَدِينَةٍ**

از آن که درباره این موضوع از نظر قرآن و حدیث سخن بگوئیم ، جمله ای پیرامون مقتضای حکمت الهی در این زمینه خاطرنشان سازیم :

از نظریک فرد موحد و خدا شناس که آفرینش جهان را از روی حکمت خداوند می داند بسیار بعید است که در میلیاردها ستاره هیچ کدام جز کره زمین مسکون نباشد و همه حکم بیابانهای خشک و خالی و خاموش داشته باشند؛ نه موجود زنده ای؛ نه موجود متفکر و با شعری مطلقاً در هیچیک دیده نشود . این احتمال با قبول اصل هدف برای آفرینش و حکیم بودن آفریدگار سازگار نیست .

قرآن مجید با بیان روشن به موجودات زنده در آسمانها تصریح می کند و در توصیف قدرت خدا چنین می فرماید :

وَمَنْ أَيْمَانِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْتَ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ (سوره شوری آیه ۲۹) : «از نشانه های قدرت گسترده خداوند ، آفرینش آسمانها و زمین و موجودات زنده ای است که در آنها (آسمانها و زمین) پخش کرده و پدید آورده است» .

چه بیانی رساتر از این که می گویید؛ خداوند در آسمانها و زمین موجود ننده و تحرک (دابه) آفریده و پخش کرده است؟

قرآن نه تنها به وجود حیات و زندگی در کرات

(۱) در زبان عربی لفظ «من» در موجود زنده و عاقل به کار می دود از این جهت در ترجمه آیه این دو لفظ ؟ به جای «من» گذارده شده

سَمَا وَأَتَكَ وَأَذْصَكَ ... : بِرُورِدَگَارِا مَنْ بِهِ

كلمات و سخنان و مرا كز عزت و ساكنان آسمانها و

زميـت سوـگـندـمـىـدـهـمـ ... اـينـ جـملـهـ بـروـشـنـىـ مـىـ

رسـانـدـكـهـ آـسـمـانـهاـ هـمـ سـاـكـنـانـيـ دـارـدـ آـنـهـمـ مـقـربـ

درـگـاهـ الـهـيـ وـبـاـكـداـمـنـ.ـ گـرـچـهـ بـعـضـيـ اـذـعـلـمـيـ اـسـلـامـ

اـينـ جـملـهـ رـاـ تـفـسـيرـيـ بـهـ مـلـانـكـهـ وـفـرـشـتـگـانـ كـرـدهـ اـنـدـ

ولـيـ دـلـيلـيـ بـرـايـنـ انـحـصـارـنـدارـيمـ .ـ

إِلَى عَمِيدِ مَنْ نُورٌ (۱)

«اـينـ ستـارـگـانـ شـهـرـهـائـىـ هـسـتـنـدـ ،ـ مـانـدـشـهـرـهـاـيـ روـىـ زـمـينـ وـهـشـهـرـىـ باـ شـهـرـدـيـگـرـ ،ـ باـسـتوـنـىـ اـذـنـورـ مـرـبـوطـ مـىـ باـشـدـ»

سـالـارـ شـهـيدـانـ حـضـرـتـ حـسـينـ بنـ عـلـىـ (ع)ـ درـ

دـعـاـ وـنـيـاـيـشـ خـودـ بـدـرـگـاهـ الـهـيـ چـينـ مـىـ گـوـيـدـ: أَللَّهُمَّ

إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ وَمَعَاقِدِ عَزِيزِكَ وَسُكَانِ

(۱) سـفـيـنةـ الـبـحـارـ مـادـهـ نـجـمـ جـ ۲ـ صـ ۵۷۴ـ -ـ نـزـدـيـكـ بـهـ هـمـيـنـ مـضـمـونـ درـمـجـمـعـ الـبعـرـينـ مـادـهـ كـوـكـبـ وـارـدـ شـدـهـ اـسـتـ وـبـجـايـ جـملـهـ عمـودـيـنـ مـنـ نـورـ؛ـ عـمـودـيـنـ مـنـ نـورـ ذـكـرـ شـدـهـ اـسـتـ ،ـ وـمـكـنـ اـسـتـ مـنـظـرـ رـاـزـ عـمـودـيـنـ (دوـسـتوـنـ)ـ هـمـاـنـ دـوـقـانـوـنـ نـيـروـيـ جـاذـبـهـ وـگـرـبـيـزـ اـنـمـرـ كـزـ باـشـدـ .ـ (صـ ۱۳۲ـ مـجـمـعـ الـبعـرـينـ)

شـشـمـينـ بـيـشوـايـ شـبـيعـ حـضـرـتـ صـادـقـ (ع)ـ مـىـ فـرـماـيـدـ :

أَيَّمَا مُؤْمِنٌ مَنْعَ مُؤْمِنًا شَيْئًا مَمَّا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ
مَنْعَنِدُهُ أَوْ مَنْ عَنِدُغَيْرِهِ: أَقَامَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُسْوَدًا وَجْهَهُ مُزَرَّقَةً
عَيْنَاهُ: مَغْلُوْلَةً يَدَاهُ إِلَى عَتْقِهِ فَيُقَالُ: هَذَا الْخَائِنُ الَّذِي خَانَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ، ثُمَّ بَوْمَرَ بِدَائِي النَّارِ

هرـ كـسـ اـزـرـفـعـ نـيـازـمـنـدـيـهـاـيـ بـرـادرـ مـسـلـمـاـنـشـ ،ـ خـودـ دـارـىـ كـنـدـدـرـ
صـورـتـىـ كـهـ مـىـ توـانـدـ بـهـ دـرـخـواـستـ اوـچـهـ بـهـ قـنهـائـىـ وـچـهـ بـهـ كـمـكـدـيـگـرـانـ
جامـهـ عـمـلـ بـپـوشـاـنـدـ ،ـ رـوزـرـسـتـاخـيـزـ خـداـوـنـدـ اوـراـ بـارـوـشـ سـيـاهـ وـدـيـدـگـانـيـ
نـاـيـبـنـاـ ،ـ درـحـالـيـ كـهـ دـسـتـهـاـيـ اوـ بـهـ گـرـدـنـشـ بـسـتـهـ شـدـهـ اـسـتـ مـحـشـورـ مـىـ سـازـدـ
وـبـهـوـيـ چـنـيـنـ خـطـابـ مـىـ شـودـ:

اـينـ شـخـصـ هـمـاـنـ فـرـدـ خـائـنـىـ اـسـتـ كـهـ بـهـ خـداـ وـبـيـامـبـرـ اوـ خـيـاـنـتـ

وـرـزـيـدـهـ اـسـتـ.ـ (اـصـوـلـ كـافـيـ)